

Muotojen maailmassa

Mistäkö idea alun perin syntyy? Ei sitä tiedä kukaan, sanoo huonekalusuunnittelija **Antti Evävaara** suoraan. Studion hyllyillä on kattoon asti yhden ihmisen elämäntyötä, Silencen rauhoittavia kaaria ja Toron veikeitä vekkejä. Istahdan Pesä-tuoliin ja saan pian kuulla lisää, paljon. Vuolaassa keskustelussa saan ehkä kiinni olennaisimmasta. Tärkein kysymys ei ole se, mistä idea on syntynyt, vaan mitä ideasta syntyy.

Antti Evävaaran Silence -tuoli tekee parhaillaan maailmalla matkaa maineeseen. Monet ovat viivähtäneet akustisen Silence-tuolin suojissa esimerkiksi Frankfurtin kansainvälisellä lentokentällä, jonne niitä äskettäin asennettiin 42 kappaletta. Niitä on myös muun muassa Pariisin L'oréalin pääkonttorissa sekä Göteborgin lentokentällä.

Kansainvälinen läpimurto on ottanut aikansa, vaikka tuolista on kohistu jo kauan. Evävaara kertoo olleensa hiljaisuuden maailmassa 2000-luvun alusta lähtien, paljon ennen muita muotoilijoita. Kysytään siis kuitenkin, mistä juuri Silence-tuoli sai alkunsa.

- Aloitin kaaresta. Ajattelin kattoa ja seinää, mutten halunnut tehdä toisintoa suomalaisesta pallotuolista. Mietin, miten istun, kun puhelin on kädessä. Siitä syntyi muoto, Antti Evävaara muistelee.

Kaupankäynnin kannalta hän oli liian varhain liikkeellä, ja myynti sai todenteolla vauhtia vasta, kun markkinoille alkoi ilmaantua samantyyppisiä tuotteita. Alkuvaiheessa häneltä messuilla kysyttiin usein, miksei kukaan muu tee tätä samaa.

"Olet aikaasi edellä. Muista jaksaa odottaa", rohkaisi Avotakan toimittaja **Leena Nokela**.

Materiaalin kanssa äärilaidoille

Silence-tuolin kehittäminen tapahtui pitkälti Orimattilan Kehräämöllä, jossa Antti Evävaaralla oli studio parkkymmentä vuotta. Nyt koti ja studio ovat Lahdessa, mutta hän jätti kädenjälkensä vanhalle

villatehtaalle muun muassa Hemmottelukeidas Hellimön sekä Hotelli Teltan muodossa.

Orimattilaan Evävaara oli muuttanut Porvoosta vuonna 1993.

- Olen alun alkaen saanut huonekalukonservaattorin koulutuksen. Työskentelin vuosia Saksassa konservoinnin parissa ja sittemmin Porvoossa, jossa tein entisöintitöitä ja pidin kursseja muun muassa museoammattilaisille. Paja oli ensin Hummelsundissa Vessössä ja sen jälkeen Kulloossa.

Materiaalin tuntemus on Antti Evävaaran vahvuus. Ja nyt puhutaan puusta. Euroopassa ei ole kovin montaa hänen kaltaistaan suunnittelijaa, joka kehittää huonekalun ja valmistaa tuotantovalmiin proton alusta alkaen itse. Lahden studiolla sorvi soi ja raspi rallattaa.

- Materiaalin tuntemus on äärimmäisen tärkeää, vain siten voi tehdä jotain merkityksellistä. Toki on oltava myös luova. Puun kohdalla pystyn menemään äärilaidoille. Ymmärrän rajat, mutta aina voi viedä ratkaisuja vähän eteenpäin. Se tekee tästä työstä mielenkiintoisen. Olenkin sanonut, että teen parhaan työni 85-vuotiaana.

Siihen on vielä matkaa neljännesvuosisata.

Hermotyötä

Palataan vielä Silence-tuoliin, sillä Antti Evävaara ei ole toistaiseksi tehnyt minkään muun tuotteensa kanssa niin paljon työtä – mukaan lukien hermotyön. Frankfurtissa prosessi kesti kaksi vuotta siitä, kun ostosta oli tehty periaatepäätös.

Turvallisuusvaatimukset muuttuivat kolme kertaa tuona aikana. Tuolissa on integroitua teknologiaa ja johdotuksia, sillä se on tarkoitettu yhden hengen tilaksi, jossa voi rauhoittua musiikin kuunteluun tai työntekoon kannettavalla tietokoneella.

- Pienyritykset joutuvat ahtaalle sertifikaattien kanssa. Ne maksavat ja vievät aikaa ja sitten tulee vielä muutoksia. Ymmärrän

määräysten tarpeellisuuden ja päätin tehdä kaikkeni. Tällaista luovaa ihmistä alkaa kuitenkin ärsyttää, kun sertifikaatit tuntuvat välillä olevan tärkeämpiä kuin itse tuote.

Myyntin osalta Antti Evävaara voi vähän jo huokaista helpotuksesta, sillä hän on tehnyt Silence-tuolista yksinmyyntisopimuksen ranskalaisen Studio Packin kanssa. Tuotanto on Ranskassa ja Portugalissa.

- Suomessa ongelma on siinä, että täällä ei ole suuria kansainvälisiä sisustus- ja arkkitehtitoimistoja, jotka saisivat suomalaistyötä läpi merkittäviin kohteisiin, esimerkiksi hotelleihin. Muissa Pohjoismaissa tällaiset toimistot ovat tärkeitä linkkejä, ja ne vaikuttavat näiden maiden koko huonekaluteollisuuteen.

Onko kaikki jo keksitty?

Rakkaus huonekaluihin vie Antti Evävaaraa jatkuvasti kohti uutta. Huonekaluissa häntä kiinnostaa nimenomaan kolmiulotteisuus. Tähän on yhdistettävä käytännöllisyys ja kauneus. Suunnittelijan työ on pitkälti karsimista, niin että lopulta jäljelle jää vain olennainen.

- Työn ilo tulee haasteista. On haastettava vanha ja annettava lisäarvoa jo olemassa olevalle. Ei kannata tehdä sellaista, mitä jo on, Evävaara toteaa.

Maailma muuttuu ja tarpeet muuttuvat, mutta trendit eivät ole Antti Evävaaran kiinnostuksen kohteina.

- Maailma on täynnä tavaraa ja paljon tehdään tyhjäänpäiväistä. Joskus mietin, onko kaikki jo keksitty. Tai jännitän, törmäänkö jossain johonkin samaan, jonka olen itse tehnyt ja minua syytettäisiin kopiinnista. Me olemme kaikki alltiita vaikutuksille, joten ei voi tietää, mistä jokin lähtee itämään. Kaikesta huolimatta on oltava uskollinen omalle idealle.

Suomalaisesta huonekaluteollisuudesta on jäljellä enää vain häivähdys, joten suunnittelijoidenkin on pyrittävä suoraan kansainvälisille markkinoille. Antti Evävaaralle maailma on avoin. Tärkein tapahtuu kuitenkin omalla studiolla.

